

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 Vtrum Christus post resurrectionem vere comedit, cibum sibi
incorporando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

de aliis partibus corporis Christi.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod substantia dicitur dupliciter. Quandoque n. sumitur pro hypostasi, & sic verum est quod corpus Christi substantiatum manfit per hypostasim Dei verbi. Non n. per mortem soluta est vno verbi neque ad animam, neque ad corpus, & sic remanet simpliciter idem corpus numero secundum hypostasim, siue suppositum, quod est persona verbi. Alio modo, accipitur substantia pro essentia, vel natura, & sic corpus Christi substantiatum per animam sicut per suam formam, non autem per verbum, quia verbum non vnitur corpori vt forma: hoc n. est hereticum, secundum heresim Atrii & Apollinaris, qui posuerunt verbum esse in Christo loco animae. Sequeretur etiam quod esset vno Dei & hominis facta in natura, quod pertinet ad heresim Euticis. Sic ergo corpus Christi post mortem est simpliciter idem secundum substantiam, quae est hypostasis, non autem secundum substantiam quae est essentia, vel natura. Vniuersalis autem & aequiuocatio non respicit suppositum, sed essentiam, vel naturam, quam significat distinctio.

AD SECVNDVM dicendum, quod etsi Christus non sit purus homo, est tamen verus homo, & mors eius fuit vera mors: vnde quicquid est verum de homine in quantum est homo, & de morte hominis, totum est verum de Christo, & de morte eius.

ARTICVLVS V.

Verum Christus post resurrectionem vere comedit, cibum sibi incorporando.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod Christus post resurrectionem vere comederit, cibum sibi incorporando, quia vt August. dicit in lib. 83. quaestionum. Si fallit, veritas non est: vnde nulla fictio decet Christum, qui est veritas: esset autem fictio, si non vere sibi cibum incorporaret, quem ipse comedere videbatur. vere ergo comedit incorporando sibi cibum.

SED CONTRA est, quod Damasc. dicit, quod Christus, & si gustauit cibum post resurrectionem, sed non lege naturae, sed dispensationis modo, veritate credere facies resurrectionis, & quod haec eadem caro est, quae passa est, & resurrexit.

RESPON. Dicendum, quod aliquid dicitur esse verum dupliciter. Vno modo, veritate significationis. Alio modo, veritate naturalis speciei, sicut vox est vera veritate significationis, quando significat esse quod est. Veritas autem naturalis speciei dependet ex principiis speciei, non autem ex effectibus, vel ex his quae quocumque modo consequuntur: unde vox dicitur vera veritate naturalis speciei, quando formatur debitis instrumentis, & ex ore animalis profertur cum quadam imaginatione, etiam si a nullo audiat: quod est effectus consequens vocem. Legitur autem in scripturis absque necessitate & angeli comedisse, & Christus post resurrectionem, & utraque comestio fuit vera, ut Aug. dicit 13. de ciuita. Dei, aliter tamen & aliter. In angelis enim fuit vera veritate significationis, quare August. dicit ibidem, angeli comederunt non quia indigebant, sed quia volebant & poterant, ut hominibus quadam sui ministerii humanitate congruerent. In Christo autem fuit vera comestio veritate naturalis speciei, fuit enim exercita naturalibus instrumentis ad hunc actum ordinatis: & etiam fuit vera veritate significationis, quia significabat veritatem humanae naturae in corpore resurgente. Quod autem cibum conuertatur in corpus, est quoddam con-

sequens conuersionem. Vnde etiam in nobis si cibus non conuertatur, sed statim per uomitum eiciatur, nihilominus vera fuit comestio quae praecessit. Non autem conueniebat, vt in corpus Christi cibus conuerteretur, quod iam erat extra statum generationis & corruptionis, vnde cibille fuit virtute Christi resolutus in precedentem materiam, non autem in Christi corpus conuersus: & tamen fuit vera comestio absque aliqua fictione.

Vnde patet responsio ad obiecta.

QVAESTIO III.

DEINDE quaesitum est de angelis. Et circa hoc quaesita sunt tria.

PRIMO, Vtrum aliquo modo angelus sit causa animae rationalis.

SECUNDO, Vtrum angelus influat in animam humanam.

TERCIO, Vtrum angelus malus, id est, diabolus, inhabitet substantialiter hominem in quolibet peccato mortali.

ARTICVLVS VI.

Verum angelus sit aliquo modo causa animae rationalis.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur quod angelus sit causa animae rationalis. Quaecumque enim qualificatur in natura, ita tamen quod vnum eorum est prius altero in ordine naturae, id quod est prius est causa eius quod est posterius, sed anima & angelus qualificantur in natura, sunt enim homo & angelus in natura pares, officio dispares, angelus tamen prius est in ordine naturae quam anima humana, quia est simplicior. ergo angelus est causa animae rationalis.

SED CONTRA. Anima rationalis educitur in esse per creationem: sed creare, cum sit potentia infinita, est solius Dei. non ergo angelus potest esse causa animae rationalis.

RESPON. Dicendum, quod impossibile est, id quod per creationem producitur, ab alio causari quam a prima omnium causa, cuius ratio est secundum platonicos: quia quanto aliqua causa est superior, tanto eius causalitas ad plura se extendit. Vnde oportet vt in effectibus id quod ad plura se habet, ad superiorem causam referatur. Manifestum est autem quod in ordine principiorum essentialium quanto aliquid forma est posterior, tanto est magis contracta & ad pauciora se extendit. Quanto autem forma est prior & propinquior subiecto primo, tanto oportet quod ad plura se extendat. Sequitur ergo quod formae posteriores sunt ab inferioribus agentibus, priores vero & communiores a superioribus. Et sic relinquuntur, quod id quod est primum subsistens in unoquoque, sit a prima omnium causa. Quelibet ergo alia causa praeter primam, oportet quod agat praesupposito subiecto quod est effectus causae primae. Nulla ergo causa alia potest creare, nisi prima causa quae est Deus. Nam creare est producere aliquid non praesupposito subiecto. Quaecumque ergo non possunt produci in esse nisi per creationem, a solo Deo creantur. Haec autem sunt illa quae cum sint subsistentia, vel non sunt composita ex materia & forma, sed sunt formae in suo esse subsistentes, sicut sunt angeli: vel sunt ea quae si sint composita ex materia & forma, tamen materia eorum non est in potentia, nisi ad unam formam, sicut est in corporibus caelestibus. Vtraque n. haec producuntur absque productione primi subsistentis in eis: primum autem produci in actu absque productione primi subiecti iam composita ex materia, & for-

1. p. q. 51. a. 3 ad 5. a. dist. 6. ar. 4. ad 2.

1. p. q. 90. ar. 3. o. q. 4. ar. 3. o. & p. q. 3. ar. 1. a. & o.